

У Дзень Перамогі сардэчныя віншаванні ад кіраўніцтва раёна прымалі ветэраны і ўдзельнікі Вялікай Айчыннай вайны

Старшыня Гомельскага райвыканкама Сяргей Ермаліцкі наведаў дома і цёпла павіншаваў Аляксандра Трафімавіча Падліпскага і Васіля Арцёмавіча Логвінава.

Аляксандр Трафімавіч Падліпскі ў далёкіх 40-х гадах, калі нямецка-фашысцкія захопнікі акупавалі родную Магілёўшчыну, стаў партызанскім сувязным. Працуючы сельскім настаўнікам, стараўся здабываць важную для партызан інфармацыю і сам перыядычна ў дыверсійных аперацыях.

У 1942 годзе пайшоў у партызанскі атрад «Перамога», які ў 1943-м дайшоў да Краснаполля і ўліўся ў шэрагі Чырвонай Арміі, якія змагаліся за вызваленне Беларусі.

<https://sozhnews.by>

Бліц-апытанне: ці любіце вы ваеннае кіно?

Ваенныя фільмы многія з нас любяць з дзяцінства, а сумесны сямейны прагляд кіно пра Вялікую Айчынную вайну напярэдадні Дня Перамогі ў савецкі час быў адной з традыцый. Захавалася яна цяпер? І якія ваенныя фільмы падабаюцца прадстаўнікам розных пакаленняў? Пра гэта ў бліц-апытанні “Маяка”.

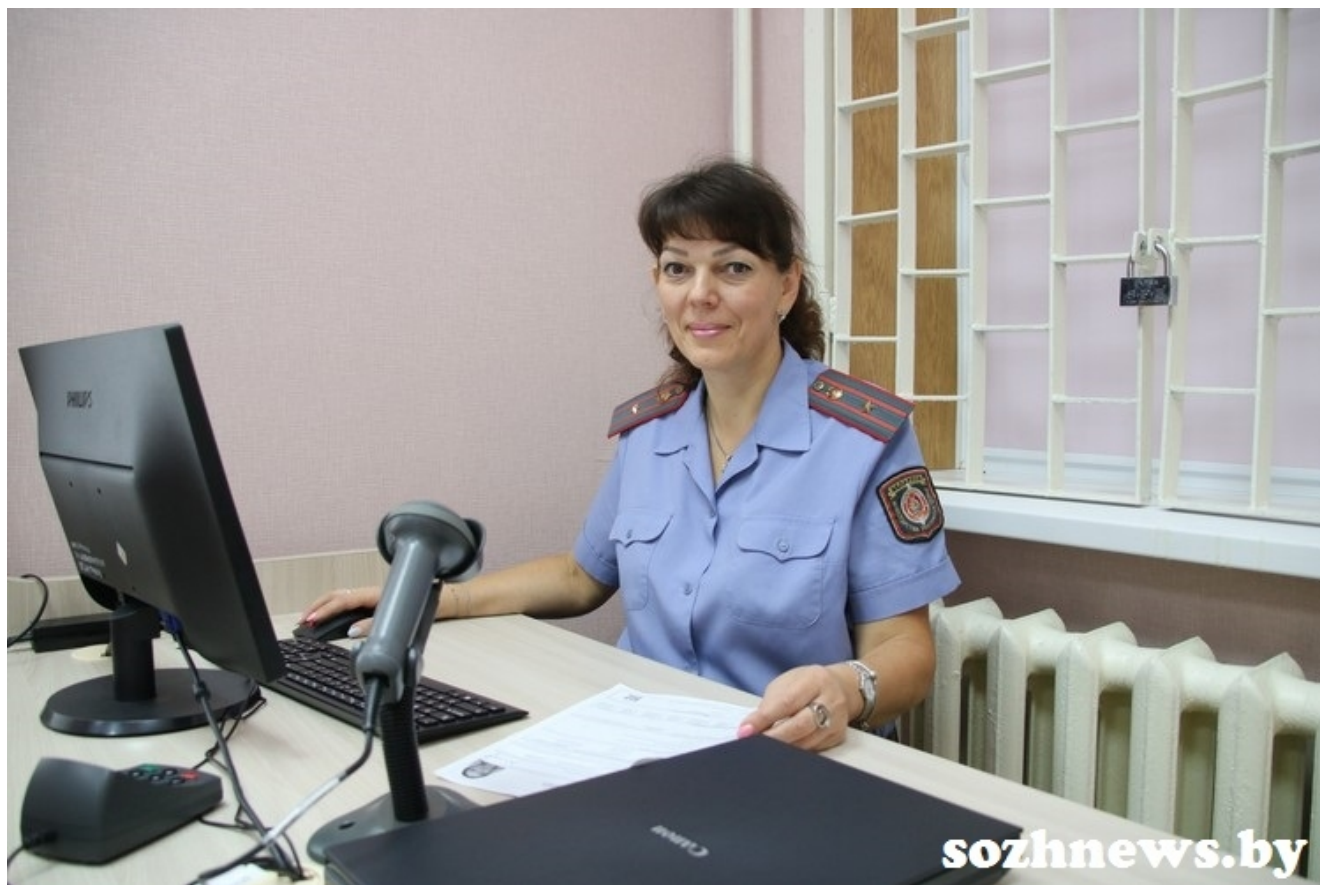

Людміла Пракапенка, ветэран педагагічнай працы:

– Мы з мужам з задавальненнем пераглядаем ваенную кінакласіку, якую здымалі рэжысёры-франтавікі, якія прайшлі дарогамі Вялікай Айчыннай вайны. Падабаюцца і больш сучасныя фільмы і серыялы-напрыклад, “у чэрвені 1941-га” з Сяргеем Бязрукавым.

Тэма вайны не можа пакідаць абыякавым, таму што яна блізкая

кожнай беларускай сям'і. Напрыклад, у майго бацькі, які ў ваенныя гады быў падлеткам, на фронт сышлі трое братоў, і ні адзін з іх не вярнуўся. Таму ні адзін фільм пра вайну я не магу глядзець без слёз.

Наталля Літошка, начальнік аддзялення па грамадзянстве і міграцыі АУС Гомельскага райвыканкама:

– Я вельмі люблю фільмы “афіцэры «і»Ляцяць жураўлі”. У іх – не толькі вайна, але і любоў да Радзімы, шчырыя чалавечыя пачуцці, якія вытрымліваюць любыя выпрабаванні.

Думаю, што добрае ваеннае кіно вельмі дапамагае выхаванню патрыятызму ў моладзі. Вядома, цяпер падлеткаў не так проста пасадзіць ля тэлевізара, але калі хлопцы глядзяць добры фільм, то разумеюць-гэта сапраўднае, гэта пра нашу гісторыю.

Таццяна нікель, начальнік аддзялення паштовай сувязі «Яроміна»:

– Мой муж-вялікі прыхільнік ваеннага кіно, а я з задавальненнем складаю яму кампанію. Вось і на гэтым тыдні глядзім серыял “мяжа” – пра нашых памежнікаў, абаронцаў Айчыны.

Да прагляду ваенных кінафільмаў мяне з дзяцінства прывучыла бабуля. Яе тата-лётчык загінуў у гады вайны, таму кіно пра авіятараў мы глядзелі з асаблівым трапятаннем і заўсёды вельмі перажывалі.

Зараз стараюся знаёміць з добрым патрыятычным кіно свайго сына, каб ён ведаў гісторыю Радзімы і шануем памяць тых, хто загінуў за яе свабоду.

<https://sozhnews.by>

Патрыятычная акцыя “дарогамі памяці”: гісторыя, якая аб’ядноўвае

Міжрэгіянальная акцыя-аўтапрабег “Дарогамі памяці”, прысвечаная Дню Перамогі, прайшла ў Гомельскім і Жлобінскім раёнах. Патрыятычнае мерапрыемства, ініцыяванае камісіямі па справах непаўналетніх пры садзейнічанні аддзелаў унутраных спраў, праводзіцца другі год запар.

Сёлета ўдзельнікамі акцыі-аўтапрабегу сталі прадстаўнікі шасці ўстаноў адукацыі Гомельскага і Жлобінскага раёнаў, у тым ліку навучэнцы Галавінскай сярэдняй школы, Спецыялізаванага ліцэя МНС і Гомельскага кадэцкага вучылішча. Хлопцы пераадолелі адлегласць у 300 кіламетраў, каб лепш даведацца пра гісторыю краіны і лёсы яе герояў.

– Галоўная мэта праекта, якую мы пастараліся ўвасобіць, заключалася ў тым, каб аб'яднаць розных дзяцей і падлеткаў агульнай ідэяй. Бо акцыя ўключала не толькі аўтапрабег па памятных месцах, звязаных з ваеннай гісторыяй, але і флэшмоб, творчыя конкурсы, займальную квэст-гульню, прысвечаную героям Вялікай Айчыннай вайны, – адзначыла адзін з арганізатараў мерапрыемства, намеснік старшыні камісіі па справах непаўналетніх Гомельскага райвыканкама Кацярына Волчак.

Першай на патрыятычным маршруце наведалі брацкую магілу ў аграгарадку Улуковье, дзе пахаваны астанкі 180 савецкіх

воінаў, затым рабяты усклалі кветкі да помніка ў пасёлку
Перамога. У аграгарадку Урыцкае навучэнцы даведаліся пра
мужных герояў вайны, сярод якіх былі жыхары Урыцкага
сельсавета-легендарныя танкісты, браты Крычаўцовы, і ўшанавалі
памяць воінаў ля велічнага манумента.

У Жлобіне, наваколлі якога ў гады Вялікай Айчыннай вайны сталі месцам кровапралітных баёў, хлопцы пабывалі ля брацкай магілы воінаў-вызваліцеляў. Жлобінскі Чыгуначны вакзал стаў месцам правядзення вялікага флэшмобу: больш за 250 прадстаўнікоў розных пакаленняў выканалі тут песню «Кацюша», якая зараджала мужнасцю і натхняла на подзвігі савецкіх салдат.

Пасля такой аб'яднаўчай акцыі артыстам імправізаванага хору не хацелася расставацца, але наперадзе ва ўдзельнікаў акцыі была яшчэ адна дарога – да мемарыяла дзецям-ахвярам вайны ў Чырвоным Беразе, дзе трагедыя ваеннага часу адчуваецца незвычайна востра і не можа не выклікаць душэўнага водгуку.

Пасля доўгага падарожжа хлопцы прынялі ўдзел у творчых конкурсах і квэст-гульні «мы памятаем», у якіх змаглі прадэманстраваць веданне гісторыі, крэатыўнасць, а таксама спрыт і кемлівасць. Лепшыя былі адзначаны дыпламамі і падарункамі, але прайгралі сябе не адчуваў ніхто. Патрыятычная акцыя многае дала кожнаму. Яе ўдзельнікі зноў адчулі гонар за краіну і датычнасць да нашчадкаў пакалення Пераможцаў.

<https://sozhnews.by>

**Прэзідэнт павіншаваў
работнікаў сферы інфармацыі і
сувязі з прафесійнымі
святамі-Днём друку і Днём
работнікаў радыё, тэлебачання**

і сувязі

Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка накіраваў віншаванне работнікам сферы інфармацыі і сувязі з прафесійнымі святамі – Днём друку і Днём работнікаў радыё, тэлебачання і сувязі. Аб гэтым БЕЛТА паведамілі ў прэс-службе беларускага лідара.

– Бурнае развіццё сродкаў сувязі і камунікацыі, электронных СМІ і сацыяльных сетак кардынальна змяніла жыццё людзей на нашай планеце, – гаворыцца ў віншаванні. – Пашырыліся магчымасці для эканомікі і сацыяльнай сферы, проста зносін, але адначасова мір і сам чалавек сталі больш уразлівымі. Невыпадкова ў наш лексікон трывала ўвайшло словазлучэнне “інфармацыйная вайна”.

Кіраўнік дзяржавы адзначыў, што супрацоўнікі сродкаў масавай інфармацыі і спецыялісты, якія забяспечваюць працу камунікацыйных сістэм, па сутнасці, знаходзяцца на перадавой інфармацыйнага фронту, дзе ідзе бескампрамісная Бітва за розумы і душы людзей: “Мы ніяк не можам прайграць тым, хто мае намер адмяніць нашу гісторыю і культуру, а заадно сама дзяржава і беларускі народ”.

– Ваша высакародная місія-не проста выпусціць газету або тэлерэпартаж, а данесці да чалавека жыватворнае слова праўды, якое дапамагае яму падняцца над штодзённасцю, надае сілы для стварэння, робіць яго сапраўдным патрыётам Айчыны – падкрэсліў Аляксандр Лукашэнка.

Прэзідэнт пажадаў работнікам сферы інфармацыі і сувязі моцнага здароўя, шчасця, дабрабыту, мірнага неба, новых творчых праектаў і дасягненняў.

Крыніца БелТА

У Гомельскім раёне затрыманы браканьер

Раніцай 2 траўня ў Гомельскі РАУС паступіла паведамленне ад супрацоўніка Гомельскай міжраённай інспекцыі аховы жывёльнага і расліннага свету аб тым, што ў раёне ракі Уць паблізу аграгарадка Церашковічы, ім быў заўважаны браканьер, паведамляе УУС Гомельскага аблвыканкама.

На паведамленне выбыла следча-аператыўная група Гомельскага РАУС. Па прыбыцці на месца здарэння, міліцыянты затрымалі 75-гадовага мясцовага жыхара. Пры сабе ў мужчыны было выяўлена 2 рыбалоўныя сеткі і звыш 11 кг незаконна здабытай рыбы.

Агульная сума шкоды навакольнаму асяроддзю склала звыш 4 тысяч беларускіх рублёў (126 базавых велічынь).

Следчымі па факце незаконнай здабычы рыбы ўзбуджаная крымінальная справа па частцы 2 артыкула 281 КК Рэспублікі Беларусь. Браканьеру пагражае пакаранне штрафам, або арыштам, або абмежаваннем волі на тэрмін да двух гадоў, або пазбаўленнем волі на тэрмін да трох гадоў.

Крыніца gome1.mvd.gov.by

Ва Узброеных Сілах Беларусі пачалася раптоўная праверка сіл рэагавання

Ва Узброеных Сілах Беларусі пачалася раптоўная праверка сіл рэагавання, падчас якой воінскім часткам і падраздзяленням трэба будзе адпрацаваць пытанні прывядзення ў баявую гатоўнасць, здзяйснення маршу ў прызначаныя раёны і выканання вучэбна-баявых задач, паведамляе прэс-служба Міністэрства абароны Рэспублікі Беларусь.

Мэта праверкі – ацэнка гатоўнасці і здольнасці асабовага складу да апэратыўнаму рэагаванні на магчымае ўзнікненне крызісных сітуацый. Воінскія часці і падраздзяленні будуць дзейнічаць на незнаёмых участках мясцовасці ва ўмовах хутка якое змяняецца становішча.

Склад сіл, якія прыцягваюцца да праверкі, будзе паэтапна нарошчваюцца, што дазволіць праверыць іх здольнасць процідзейнічаць ваенным пагрозам як на зямлі, так і ў паветры.

Праверка носіць комплексны характар. Пільная ўвага надаецца забяспечваюць сістэмам, якія павінны стварыць спрыяльныя ўмовы для дзеянняў баявых вайсковых частак.

Праводзяцца мерапрыемствы з'яўляюцца адной з найбольш эфектыўных формаў навучання войскаў і не нясуць ніякай пагрозы ні для еўрапейскага супольнасці ў цэлым, ні для суседніх краін у прыватнасці.

У ходзе праверкі спланавана перасоўванне значнай колькасці ваеннай тэхнікі, што можа абцяжарыць рух па дарогах агульнага карыстання.

– Просім жыхароў населеных пунктаў і вадзіцеляў транспартных сродкаў быць гранічна ўважлівымі з улікам бачнасці і пагодных

умоў, – паведамляе прэс-служба Міністэрства абароны Рэспублікі Беларусь.

Крыніца *mil.by*

Абвешчаны абласны творчы праект маладых юнкараў Гомельшчыны»памяць пакаленняў”

Праект “Маяка “Школа ў школе” даў штуршок школьнікам Гомельскага раёна паспрабаваць свае сілы ў напісанні артыкулаў і папулярываваў прафесію журналіста сярод творчай моладзі.

Цяпер прыйшоў час паспрабаваць юнкарам свае сілы ў абласным творчым праекце “памяць пакаленняў”, мэта якога – стварэнне відэатэкі памятных месцаў і пахаванняў часоў Вялікай Айчыннай вайны на тэрыторыі Гомельшчыны.

Да ўдзелу прымаюцца відэаролікі працягласцю да 5 мін, у якіх аўтар распавядае аб мемарыялах, брацкіх магілах, памятных месцах часоў Вялікай Айчыннай вайны, размешчаных на тэрыторыі Гомельскага раёна. У далейшым яны будуць размяшчацца ў сацыяльных сетках і мэсэнджарах газеты «Маяк» з хэштэгамі #памяцьПобеде, #воб’ектывеюнкора, #юнкорыпомнят.

Праект будзе праходзіць у два этапы. Першы этап абвешчаны да 9 мая 2022 года, другі-10 снежня 2022 года.

Спяшаецца ўдзельнічаць!

<https://sozhnews.by>

На Рэспубліканскай дошцы гонару – прадпрыемства з Гомельскага раёна

Сёння ў Мінску адбылося адкрыццё абноўленай Рэспубліканскай дошкі Гонару. За дасягненне высокіх вынікаў у сферы сацыяльна-эканамічнага развіцця пераможцамі прызнаныя 64 арганізацыі і рэгіёна.

У ліку лепшых у рэспубліцы – адкрытае акцыянернае таварыства «Гомельскі бялкова-тлушчавы завод», ДДЛГУ «Гомельскі вопытны лясгас», РУП «Беларуснафта – Гомельаблнафтапрадукт».

ААТ “Гомельскі бялкова-тлушчавы завод” – адно з самых высокарэнтабельных прадпрыемстваў Гомельскага раёна. Завод выпускае мясакосную муку і тэхнічны тлушч, запатрабаваныя на айчынным і сусветным рынках. За мінулы год на экспартных пастаўках тут зарабілі каля двух мільёнаў еўра.

Гомельскі вопытны лясгас-адзін з прызнаных лідараў лясной галіны, неаднаразова дамагаўся высокага прызнання на ўзроўні вобласці і Рэспублікі. Адкрыты зусім нядаўна на базе Калінінскага лясніцтва цэх па выпуску пелет стане новай вытворчасцю, якая дапаможа вывесці эканамічныя паказчыкі лясгаса на яшчэ больш высокі ўзровень, нарасціць экспартны патэнцыял.

РУП “Беларуснафта-Гомельаблнафтапрадукт” – лепшая арганізацыя краіны па нафтапрадуктазабеспячэнні. Дзякуючы маштабнай мадэрнізацыі, за мінулы год тут увялі ў эксплуатацыю аб’ёмы гандлёвых плошчаў, разлічаныя на тры гады.

Занясенне на Рэспубліканскую дошку Гонару з’яўляецца грамадскім прызнаннем працы грамадзян і калектываў прадпрыемстваў, якія ўнеслі важкі ўклад у сацыяльна-эканамічнае развіццё і дабрабыт краіны.

Графік працы Гомельскай гарадской паліклінікі № 13 у майскія святы

Падчас травеньскіх святаў жыхары Гомельскага раёна не застануцца без медыцынскай дапамогі. Нягледзячы на выходныя дні, бесперапыннасць лячэбнага працэсу будзе забяспечана.

Як паведамілі ў ГУЗ «Гомельская гарадская паліклініка № 13», 30 красавіка і 2 мая медустанова будзе працаваць па графіку суботняга дня. 1 мая і 3 мая – па графіку святочнага дня.

7 мая будзе арганізаваны прыём па графіку работы ў суботні дзень, 8 траўня – па графіку выходнога дня. У Дзень Перамогі,

9 мая, паліклініка будзе працаваць па графіку святочнага дня, а ў суботу 14 мая – па графіку працоўнага дня.

Служба хуткай медыцынскай дапамогі будзе працаваць у рэжыме павышанай гатоўнасці.

<https://sozhnews.by>

Абрад Сула: адно з сямі цудаў Маркавіч і наваколляў

Больш стагоддзя таму ў Маркавічах і Гадзічаве існаваў добры звычай – на другі дзень Вялікадня хадзіць у госці да суседзяў і віншаваць іх са святам. Доўгі час гэты абрад не праводзілі, але ж намаганнямі былога дырэктара Маркавіцкага дзіцячага сада – сярэдняй школы Мікалая Пашчанкі, настаўніка Рыгора Басавы і вучняў-удзельнікаў фальклорнага калектыву “Чарнабрыўцы” абрад быў адраджаны. Сёлета ўжо ў 15 раз па вуліцах Маркавіч прайшлі жанчыны і дзяўчаты, якія спявалі абрадавыя песні і вадзілі карагоды. Да маркавіцкай Сулы далучыліся і журналісты “Маяка”.

Па словах ураджэнца Маркавіч Віктара Шыпкова, які разам з настаўнікамі і сябрамі праводзіў першую Сулу пасля доўгага перапынку, абрад мае сакральнае значэнне:

– Па часе правядзення і ўнутранаму зместу ён быў «прывязаны» да Уваскрэсення Хрыстова. Як хрысціянскае свята, якое сімвалізуе ўваскрэсенне чалавечай душы да новага жыцця, так і Сула – сімвал абуджэння прыроды, надзеі на добры ўраджай. Карагод – сімвал сонца, і “ваджэнне танка” было “сігналам”, што прыйшоў час займацца сельскагаспадарчымі работамі.

Жывыя сведкі падзяліліся з энтузіястамі ўспамінамі, расказалі, як усё адбывалася. У панядзелак пасля Вялікадня, як толькі закончыцца богаслужэнне ў Свята-Кацярынінскай царкве ў Гадзічаве, усе ішлі за ваколіцу вёскі. Дзяўчаты і жанчыны станавіліся ў шэрагі, узяўшыся пад рукі, і ішлі з песнямі і прыпеўкамі пад гармонік у бок вёскі Маркавічы па старажытнаму Кацярынінскаму шляху. У Маркавічах на ўсіх скрыжаваннях дарог удзельнікі абраду паўтаралі “крывы танок”, карагоды-гульні “Чарнабрывы каралёк” і “Падшыбну кабыліцу”.

Завяршала абрадавае шэсце адна з самых паважаных сялянак Маркавіч, якая з кулічом ці пасхай на тканым рушніку вітала гасцей: «Як прайшоў Хрыстос усе мукі, узялі Яго пад рукі. Яго маці стаяла і такія словы прамаўляла: «Сыне мой, як будзеш Ты васкрасаці, будуць цябе ангелы страчаць, са святым васкрасеннем паздраўляць! Хрыстос уваскрос!». А жанчына з Гадзічава ёй адказвала: «Дай Бог і на той год даждаць светлага Хрыстова васкрасення ў шчасці і здароўі! Хрыстос уваскрос!» – і абедзьве хрыстосаваліся. Потым усе частаваліся кулічамі, яйкамі, пасхамі, гулялі ў біткі, пелі і танцавалі.

sozhnews.by

sozhnews.by

Па словах загадчыка філіяла Веткаўскага музея народнай творчасці Наталлі Кадзетавай, якая не першы год наведвае Сулу,

удзельнічаць у абрадзе, асабліва для моладзі, нават у якасці глядачоў, не проста цікава і пазнавальна, гэта яшчэ і ўнікальная магчымасць даведацца пра духоўнае жыццё нашых продкаў: у што яны верылі і што шанавалі:

– У правядзенні Сулы прымаюць удзел супрацоўнікі нашага музея, а таксама навучэнцы каледжа мастацтваў імя Н.Ф. Сакалоўскага. Для ўсіх нас гэта выдатная магчымасць на ўласныя вочы ўбачыць старажытны абрад, які дае адчуванне таго, што ў чалавека ёсць духоўныя карані. А абрадавыя песні ўзбагачаюць нашу “скарбонку” народных спеваў, якія мы збіраем з усёй вобласці.

Ірына Глушэц, вядучы метадыст па этнаграфіі і фальклору Гомельскага абласнога цэнтра народнай творчасці, адзначыла, што ў 2019 годзе абраду Сула быў нададзены статус гісторыка-культурнай каштоўнасці Рэспублікі Беларусь.

– З таго часу супрацоўнікі абласнога цэнтра штогод дапамагаюць у яго правядзенні і асабіста ўдзельнічаюць у ім. Для мяне Сула мае асаблівае, сакральнае значэнне, і далучэнне да абрадавых дзеянняў, выконванне спеваў і адмысловых карагодаў дае магчымасць дакрануцца да аўтэнтчнай народнай спадчыны, адчуць яе прыгажосць і глыбокі сэнс.

Абрад Сула працягнула вялікая канцэртная праграма, якую падрыхтавалі мастацкія калектывы Цэнтра культуры Гомельскага раёна. Таксама ўсіх зацікавілі выставы дэкаратыўна-прыкладной творчасці майстроў Гомельскага раёна і экспазіцыя маркавіцкіх “строяў” – жаночага адзення канца XIX – пачатку XX стагоддзяў. Яны, дарэчы, як і абрад Сула, уваходзяць у пералік “Сямі цудаў Маркавіч і наваколляў”, якія склалі настаўнікі і вучні мясцовай установы адукацыі.

sozhnews.by

sozhnews.by

sozhnews.by

sozhnews.by

Гавораць удзельнікі абрада

Зінаіда Кушнярова:

– У Маркавічы я прыехала больш 40 гадоў назад – выйшла сюды замуж. Шматлікія клопаты не перашкодзілі займацца творчасцю – наведваць мясцовы калектыў мастацкай самадзейнасці. І я была ў ліку тых, хто стаў праводзіць абрад пасля доўгага перапынку. У Буда-Кашалёўскім раёне, адкуль я родам, такога абраду не існавала. Але ж цяпер я імкнуся не прапусіць ніводнай Сулы.

Анастасія Пінчук:

– Зараз я вучуся ў 10 класе Маркавіцкага дзіцячага сада – сярэдняй школы, і штогод удзельнічаю ў правядзенні Сулы. Спачатку, калі была маленькай, – у ролі дзяўчынкі, якую жанчыны падкідвалі ўверх з пажаданнямі здароўя, а зараз ужо сама выводжу з дзяўчатамі “крывы танок” і іншыя карагоды. Калі сёлета Віктар Шыпкоў прапанаваў вучням прыняць удзел у абрадзе, многія зацікавіліся.

Ірына Смолікава:

– Я родам з Глыбоцкага, і ў нашай вёсцы таксама праводзілі гэты абрад, хоць і царква, і свецкія ўлады былі супраць. У мяне захваўся гістрычны фотаздымак – Сула ў Глыбоцкім, якую праводзілі жанчыны вёскі ў 1967 годзе. Пры ўважлівым розглядзе можна падлічыць: у Суле прынялі ўдзел некалькі соцень вясковых жанчын.

Ірына ГРАМЫКА.

Фота Дар’і КАЙМОВІЧ.

<https://sozhnews.by>

Пандэмія і глабальнае геапалітычнае супрацьстаянне як крава прадэманстравалі: менавіта на ўласнай вытворчасці робіць краіну устойлівай і незалежнай

Калісьці за нашай краінай замацавалася назва “зборачнага цэха Савецкага Саюза”. Для канца 80-х гадоў тэзіс цалкам справядлівы. Але за гады незалежнасці атрымалася не проста захаваць, але і развіць індустрыяльны патэнцыял краіны, зрабіць яго больш самадастатковым і канкурэнтаздольным. Пандэмія, а затым сусветны палітычны і эканамічны крызісы ярка прадэманстравалі: менавіта ўласная індустрыяльная база з’яўляецца тым ядром, якое не толькі забяспечвае сацыяльна-эканамічную стабільнасць, але і прыцягвае, фармуе стымулы для развіцця іншых сумежных галін.

Краіна машынабудаўнічага майстэрства

Машынабудаванне лічыцца адной з вяршыняў індустрыяльнага вытворчасці, так як ўбірае ў сябе дасягненні шырокага спектру галін: металургіі, хімічнай, электроннай і многіх іншых.

Айчыннае машынабудаванне стала зараджацца ў рэспубліцы ў 40-х, адразу пасля вайны, нагадвае рэктар інстытута “Кадры індустрыі” Георгій Грыц:

– Пачыналі з адносна нескладаных машын і вырабаў, якія збіралі па ліцэнзіі. І літаральна на вачах двух пакаленняў беларускае машынабудаванне ператварылася не проста ў галіну, а ў наймагутны кластар, які ўключае ў сябе навуковую і адукацыйную школу, канструктарскія і даследчыя арганізацыі, Вытворчыя

пляцоўкі, сэрвіс.

Сапраўды, лічаныя краіны могуць пахваліцца вытворчасцю цяжкіх самазвалаў, магістральных цягачоў, пасажырскай тэхнікі, поўнага спектру сельскагаспадарчай, лесанарыхтоўчай, легкавых аўтамабіляў. Паводле слоў спецыяліста, галіна не толькі бюджэтаўтваральная, але і нясе значную сацыяльную нагрузку.

Адно працоўнае месца ў машынабудаванні стварае 8-12 вакансій у сумежных галінах. Нават у няпростых умовах машынабудаўнікі падставілі плячо дзяржаве і народу, унеслі значны ўклад у прырост ВУП.

Летась тэмп росту выпуску трактароў склаў 112,9 працэнта, кар’ерных самазвалаў-200,6, камбайнаў-111,2, пасажырскай тэхнікі-103,3, пагрузчыкаў-136,2 працэнта. І гэта па адносінах да досыць высокай базы 2020 года: калі ўвесь свет падаў у дынаміцы вытворчасці на двухзначныя значэння, беларускія індустрыяльныя прадпрыемствы змаглі ўтрымаць на ранейшым узроўні аб’ёмы выпуску прадукцыі. Гэта сведчыць аб надзейнасці нашай прамысловасці, што прынцыпова важна ў сучасным трансфармуецца свеце.

Насустрач да зорак

Касмічныя даследаванні-тэма для Беларусі, калі перагарнуць старонкі гісторыі, не такая ўжо новая. Навука для космасу на ўсю моц працавала яшчэ да афіцыйнага ўваходжання краіны ў клуб касмічных дзяржаў у 2013-м. як адзначыў начальнік упраўлення аэракасічнай дзейнасці апарата НАН, намеснік кіраўніка агенцтва па касмічных даследаваннях НАН Беларусі, акадэмік Пётр Віцязь, дзякуючы прэзідэнту праблемамі вывучэння космасу і практычнага прымянення інфармацыі навукоўцы пачалі займацца літаральна з першых гадоў стварэння суверэннай Беларусі. Актывізавалася касмічная тэматыка і са стварэннем Саюзнай дзяржавы – каля паловы рэалізаваных і рэалізуюцца сумесных праграм прысвечаны космасу.

– У касмічнай галіны нашай краіны працуе больш за 400 чалавек.

Праведзена сем міжнародных форумаў і 31-ы Міжнародны кангрэс удзельнікаў касмічных палётаў. На арбіце – тры беларускіх спадарожніка. Уражвае і эканамічны эффект працы галіны: сёння па гэтым кірунку даходы перавысілі выдаткі больш чым на 20 мільёнаў долараў – падводзіць вынікі Пётр Віцязь.

Склаліся і вытворчыя традыцыі. Напрыклад, ААТ «Пеленг», якое, мабыць, ужо даўно ў многіх з нас асацыюецца з космасам, не проста стварае апаратуру, а выйшла на яе серыйную вытворчасць. Гэтая тэхніка-адна з лепшых у свеце па суадносінах кошту, якасці і надзейнасці. Вядзецца праца над новым спадарожнікам, які пасля папоўніць беларуска-расійскую групоўку, распрацаваны яго эскізны праект. Прычым у гэты раз, распавёў Пётр Віцязь, гаворка ідзе пра спадарожніку з дазвалам здымкі зямной паверхні 0,36 метра. Гэта сусветнае дасягненне ў грамадзянскай сферы. Якая атрымліваецца дзякуючы яму інфармацыя будзе шырока запатрабаваная і канкурэнтаздольная на сусветным узроўні.

Але і гэта не ўсё. Сумесна з расійскімі калегамі фарміруецца саюзная праграма “Комплекс-СД”, па якой плануецца ажыццявіць запуск малога спадарожніка вагой 150-200 кг і двух нанаспадарожнікаў, адзін з якіх будзе ад НАН Беларусі.

Калі раптам захварэем

Неабходнасць дынамічнага развіцця айчынай фармвытворчасці відавочная не толькі для экспертаў або службовых асоб, але і для грамадзян, звяртае ўвагу загадчык кафедры дзяржаўнай эканамічнай палітыкі Акадэміі кіравання пры Прэзідэнце Уладзіслаў Шчэпаў:

– Мы бачым, што пад палітычным націскам разрываюцца ці не выконваюцца кантракты, спыняюцца пастаўкі тавараў і камплектуючых. Таму неабходна ў першую чаргу мець запасы крытычна важных рэсурсаў, якія забяспечваюць жыццё і здароўе людзей, уключаючы лекавыя сродкі. Ніхто не выключае і камерцыйнага эфекту ад вытворчасці і экспарту лекаў і медыцынскага абсталявання. Але на першым месцы павінна стаяць

забеспячэнне ўнутранага рынку.

Беларускія кампаніі спраўляюцца з гэтай задачай. У іх партфелі больш за 1800 найменняў лекавых сродкаў з розных фармакатэрапеўтычных груп: проціпухлінных, для лячэння сардэчна-сасудзістых захворванняў, супрацьгрыбковыя, супрацьвірусныя і антыбактэрыяныя, для лячэння захворванняў апорна-рухальнага апарата, стрававальнага гасцінца і абмену рэчываў, многія іншыя.

За мінулую пяцігодку зарэгістравана і асвоена ў вытворчасці больш за 500 новых прэпаратаў. У тым ліку для прымянення ў анкалогіі, кардыялогіі, вірусалогіі, хірургіі, анестэзіялогіі. У 2021 годзе зарэгістравана 105 новых лекавых прэпаратаў, экспарт беларускіх фармвытворцаў склаў 161 мільён долараў.

Сёння па многіх крытычных пазіцыях Беларусь закрывае ўласныя патрэбы. Хоць на рынку ёсць і імпортныя аналагі, але яны ствараюць канкурэнтнае асяроддзе. Вядома, ёсць шэраг прэпаратаў, якія ў нас не вырабляюцца. У асноўным гэта патэнтаваныя лекі. І праваўладальнік не дае дабро на іх выпуск у Беларусі. Але ў крытычнай сітуацыі, калі з-за нейкіх знешніх фактараў гэтыя лекі не будуць пастаўляцца ў краіну, ёсць вытворчая база, каб іх выпускаць, ужыўшы міжнародны механізм так званага прымусовага ліцэнзавання. Калі пад пагрозай стаіць здароўе нацыі, не прынята пытацца дазволу ва ўласнікаў інтэлектуальнай уласнасці. А сусветныя вытворцы сыравіны і субстанцый для сусветнай фарміндустрыі размешчаны ў Кітаі і Індыі – у дружалюбных для нас краінах.

Пастукаем па дрэве

Беларусь-краіна лясоў, якімі пакрыта больш за 40 працэнтаў тэрыторыі. Для эфектыўнага выкарыстання гэтага рэсурсу была праведзена машабная мадэрнізацыя дрэваапрацоўчай галіны. Зараз попыт і каціроўкі на прадукцыю ўстойліва растуць, прадпрыемствы не толькі замяшчаюць імпорт, але і павялічваюць экспарт.

Старшыня канцэрна “Беллеспаперапрам” Міхаіл Касько агучвае галоўны, на яго думку, эфект ад мадэрнізацыі:

– Важна, што за гэты час на прадпрыемствах канцэрна не толькі ўдалося захаваць працоўныя калектывы, забяспечыць людзям сучасныя і камфортныя ўмовы працы, годны заробак, але і стварыць дадаткова пяць тысяч працоўных месцаў.

А гэта асабліва важна, калі ўлічыць, што ўсе нашы прадпрыемствы размешчаны ў рэгіёнах. Многія з іх з’яўляюцца горадаўтваральнымі.

Галіна выйшла на якасна новы ўзровень працы. На сучасным высокатэхналагічным абсталяванні вырабляецца больш за 70 відаў самай разнастайнай, запатрабаванай прадукцыі глыбокай перапрацоўкі. Яна сёння паспяхова канкуруе на рынках.

– Мы мэтанакіравана развівалі экспарт і ў далёкім замежжы, у такіх краінах, напрыклад, як Кітай, Іран, Егіпет, Кенія, Шры-Ланка, – кажа Міхаіл Касько. – І, вядома, стаўку робім заўсёды на рэалізацыю прадукцыі глыбокай перапрацоўкі драўніны з адпаведнай дабаўленай коштам-пліт, мэблі, цэлюлозна-папяровай прадукцыі.

Уклад дрэваапрацоўчай галіны ў ВУП краіны паступова расце. Калі па выніках 2020 года яго доля складала 5,04 адсотка, то за студзень-люты 2022-га-7,39 адсотка. Таму, несумненна, укладзеныя ў дрэваапрацоўку фінансавыя сродкі цалкам сябе апраўдваюць.

<https://sozhnews.by>

Генацыд не мае тэрміну даўнасці: апавяданні вязняў нямецкіх канцлагераў

“Грудное дзіця фашысты кінулі на зямлю і ўдарылі палкай па галаве, каб не перашкаджаў маці капаць акопы” «” у канцлагеры сартавалі людзей, а пасля спальвалі ў печы тых, хто не мог працаваць і быў не патрэбны»... усё гэта з матэрыялаў крымінальнай справы аб генацыдзе беларускага народа ў гады Вялікай Айчыннай вайны. “Маяк” пры падтрымцы пракуратуры Гомельскага раёна працягвае публікаваць паведамленні з пратаколаў допыту людзей, якія сталі відавочцамі тых злачынстваў.

Сястра схапіла хлеб, а жанчына крычыць ёй: «Кінь, ён атручаны!»

Вайна прыйшлася на ранняе дзяцінства Клары Рыгораўны. Да гэтага часу памерла мама, бацька пайшоў на фронт, а яна разам з двума сёстрамі засталася адна. Малодшую 2-гадовую сястрычку забрала да сябе ў дом пажылая сваячка. Выжываць у акупаванай ворагам роднай вёсцы Бэрвены, што ў Кармянскім раёне, даводзілася ўдваіх, пакуль іх з аднавяскоўцамі не адправілі ў сумна вядомы канцлагер Азарычы.

Былая вязніца канцлагера распавядае:

– У вёсцы пражылі некалькі гадоў, пакуль нас у лютым ці сакавіку не адправілі ў канцлагер. Старэйшай сястры тады было 15 гадоў, мне – 10. Не даходзячы да канцлагера, нас сартавалі на тых, хто можа працаваць, і непрацаздольных. Памятаю, як у жанчыны немцы выхапілі грудное дзіця, кінулі яго на зямлю і ўдарылі палкай па галаве. Яна патрэбна была ім, каб капаць акопы, а дзіця апынуўся перашкодай. Як жа моцна крычала жанчына, проста жах...

І вось ідзем мы ўжо далей па дарозе, а перад намі-па снезе босы маленькае дзіця і плача, яго маму адправілі з тымі, хто мог спатрэбіцца немцам у якасці працоўнай сілы. І вось прыйшлі мы на месца, усіх размясцілі пад адкрытым небам на балоцістай мясцовасці, без ежы і вады. Сястра знайшла чыёсьці Дарослае паліто і апранула на мяне, а таксама хустку і дзіравыя чаравікі. Але ўсё роўна ад холаду ўсё ледзянела. Аднойчы я ледзь да смерці не змерзла, тады я нават пачала апускацца ў сон. Памятаю, сніцца мне, што нахштальт выходжу з балота, непадалёк стаяць дома. Думаю, пайду і пагрэюся. Заходжу, а там жанчына пячэ бліны. Я кажу: “Цётка, пусці мяне на печ пагрэцца”. А яна мне: “Лезь, дзетка”. Я залезла на печ, і так мне стала добра, цёпла. І тут чую гучны голас, апрытомнела, паглядзела на свае рукі, а яны ўсе сінія. Напэўна, кроў ўжо застыла, і я пачала засынаць. І вось знайшоўся добры чалавек, які паднёс мяне да вогнішча і адагрэў.

Памятаю, немцы прывозілі цвёрды хлеб, ён быў, як цэгла. Гэты хлеб яны наўмысна кідалі ў галовы і твары людзей, ад такіх удараў некаторыя нават гінулі. Аднойчы сястра схапіла хлеб, а жанчына крычыць ёй: «Кінь, ён атручаны!»

Пасля па канцлагеры сталі хадзіць чуткі, што нашым пакутам хутка прыйдзе канец. У ноч перад вызваленнем з палону казалі, што нікому не спаць. А потым была перастрэлка і нас вызвалілі. З лагера выходзілі адзін за адным, нас папярэдзілі, што вакол усё замініравана. Калі ўбачылі нашых салдацікаў, то радасці не было мяжы. Быццам мёртвыя зноўку ўваскрэслі.

У тэму

Упершыню пра лагер смерці Азарычы свет пачуў 14 лютага 1946 года, калі на Нюрнбергскім працэсе памочнік галоўнага абвінаваўцы ад СССР Леў Смірноў прадставіў суду дакументы аб злачынствах фашыстаў на беларускай зямлі. Адзін з іх абвяшчаў: «19 сакавіка 1944 года наступаючы часці Чырвонай Арміі ў раёне мястэчка Азарычы Палескай вобласці Беларускай ССР знайшлі на пярэднім краі нямецкай абароны арміі тры

канцэнтрацыйных лагеры, у якіх знаходзілася больш за 33 тысячы дзяцей, непрацаздольных жанчын і старых...». Іншыя дакументы даказвалі наўмыснае выкарыстанне нацыстамі бактэрыялагічнай зброі: старых, жанчын і дзяцей наўмысна заражалі сыпным тыфам.

У лагеры, дзе сарціравалі людзей, усіх распраналі і стрыглі. Некаторых потым спальвалі

Калі пачалася вайна, Аляксандры Савельеўне было 2 года. У канцы верасня 1943 года яна разам з мамай і малодшай сястрой трапіла ў сартавальны лагер, які знаходзіўся ў Польшчы.

Былая малалетняя вязніца ўспамінае:

– У лагеры, дзе сарціравалі людзей, усіх распраналі і стрыглі. А пасля спальвалі ў печы тых, хто не мог працаваць і быў не патрэбны. Нас адабралі ў якасці працоўнай сілы, апанулі і павезлі ў іншы лагер, які знаходзіўся недалёка ад Вены. Там мы жылі ў бараку. Мама працавала, а я прыглядала за малодшай сястрой. Потым усё захварэлі шкарлятынай або дыфтэрыяй. Дзеці пачалі гінуць, памерла і мая малодшая сястрычка, ёй было тады 3 года. Вось і жыву за ўсіх адна.

Мама казалі, што я была такая непаседа: падлезу пад калючы дрот і іду гуляць. Памятаю, неяк падыходзіць да мяне мужчына і кажа: “што ты ходзіш тут адна, а як бамбіць пачнуць? Усё, хутка мукі скончацца і нас вызваляць”. Калі вызвалілі нас з канцлагера, мне было 6 гадоў. Вось што я памятаю пра дзяцінства за калючым дротам.